

PODSUMOWANIE
STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY KCYNIA
NA LATA 2017 – 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2024

Po przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405, ze zm.), do dokumentu „Program ochrony środowiska dla Gminy Kcynia na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024” (zwanego w dalszej części programem ochrony środowiska lub Programem, POŚ) dołącza się niniejsze podsumowanie.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519) oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405, ze zm.) Burmistrz Kcyni, celem realizacji założeń ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, sporządził projekt pn. „Program ochrony środowiska dla Gminy Kcynia na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024”.

Niniejsze podsumowanie zawiera uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz Zarządu Powiatu Nakielskiego, zgłoszone uwagi i wnioski, wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Projekt jest kontynuacją idei i istoty dokumentu, który po raz pierwszy został uchwalony w 2005 r. przez Radę Miejską w Kcyni, uchwałą Nr XXXIV/258/2005 z dnia 30 czerwca 2005 r. Pierwsza aktualizacja miała miejsce w roku 2009 (uchwała nr XXXV/374/2009 Rady Miejskiej w Kcyni z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla miasta i gminy Kcynia na lata 2008 - 2011 z perspektywą na lata 2012 - 2015”). Kolejna aktualizacja została wykonana w roku 2013 kiedy uchwalono Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kcynia na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 - 2020. W związku z upływem okresu obowiązywania POŚ, zachodzi konieczność dokonania kolejnej aktualizacji tego strategicznego dokumentu, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska.

Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1101) określiły, że programy ochrony środowiska uchwalone w celu realizacji Polityki ekologicznej państwa na lata 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 zachowują ważność na czas, na jaki zostały

uchwalone, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2016 r. Art. 14 ust. 2 ustawy zmieniającej ustawę Prawo ochrony środowiska z roku 2014 wskazuje następująco: „Jeżeli program ochrony środowiska, o którym mowa w ust. 1, wymaga aktualizacji, odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy uchwała nowy program ochrony środowiska uwzględniający cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”. Programy ochrony środowiska są nadal wymaganym dokumentem, zgodnie z brzmieniem art. 14. ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska: „Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”.

Projekt został sporządzony w oparciu o wytyczne Ministerstwa Środowiska opublikowane we wrześniu 2015 r. Raz uchwalone programy ochrony środowiska nie są ostateczne i niezmiennie.

Ponadto na podstawie art. 46, 50-52 oraz art. 57, 58 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko wystąpiono do organów ochrony środowiska o uzgodnienie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania, uznając za zasadne przeprowadzenie strategicznej oceny.

Z art. 46 ww. ustawy wynika obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko.

Program ochrony środowiska to kompleksowy program dotyczący kwestii przyrodniczych i infrastrukturalnych, który zawiera w sobie zbiorcze zagadnienia z zakresu: energetyki, transportu, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, turystyki i wykorzystania terenu. Ze względu na poruszaną w treści szeroką problematykę obejmującą różne komponenty środowiska i różne elementy infrastruktury oraz mając na uwadze, że środowisko należy traktować jako system wzajemnie ze sobą powiązanych elementów i relacji, realizacja zapisów tego projektu może potencjalnie mieć wpływ na stan środowiska.

Program ochrony środowiska wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć, które stanowią harmonogram realizacji Programu dla Gminy. Gminny program ochrony środowiska obejmuje teren tylko jednej jednostki samorządowej, ale kierunki interwencji jakie zostały określone na poziomie gminy można częściowo odnieść do układu strefy kujawsko-pomorskiej czy zlewni wód, tak więc skala projektu programu ochrony środowiska jest ponadlokalna.

Program ochrony środowiska zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Środowiska odnosi się do następujących obszarów interwencji, które wyznaczają skalę dokumentu: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami.

Kierując się zasadą prewencji i przezorności powinno się przewidzieć typy oddziaływań jakie mogą nastąpić podczas realizacji przewidywanych przedsięwzięć

inwestycyjnych czy organizacyjnych oraz w efekcie przeprowadzonych działań na terenie gminy, względem obszarów Natura 2000. Biorąc pod uwagę bogactwo przyrodnicze obszaru oraz duże zróżnicowanie chronionych siedlisk i występowanie chronionych gatunków ptaków każde działania powinny zostać ocenione pod kątem wpływu na stan środowiska, w tym na obszary chronione w zakresie następujących typów oddziaływań: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne. W tym celu konieczne było przeprowadzenie strategicznej oceny, której elementem jest prognoza oddziaływania.

USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W prognozie oddziaływania na środowisko przedmiotowego dokumentu wskazano na korzystne aspekty wynikające z wdrożenia założeń Programu i zmierzające bezpośrednio do poprawy stanu i jakości środowiska, podsumowując, że realizacja zamierzonych działań przyczyni się do poprawy jakości środowiska, zachowania różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo – kulturowego, a także wpłynie pozytywnie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

Prognoza zwraca szczególną uwagę na kwestie związane z oddziaływaniem elektrowni wiatrowych, skutki zmian klimatycznych, oddziaływania ruchu komunikacyjnego, rozwój systemów kanalizacyjnych, rozwój zabudowy.

W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi rozwoju, zarówno w wymiarze krajowym, unijnym, jak i globalnym oraz wyłaniającymi się nowymi wyzwaniami w tym zakresie, w programie ochrony środowiska wiele z zadań nawiązywało do ochrony powietrza, w tym do adaptacji do zmian klimatu.

Na tle zdiagnozowanego stanu środowiska na terenie gminy, określono dla Gminy Kcynia kierunki interwencji, w ramach których przez kolejne lata będzie zachodzić konieczność podejmowania działań w celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego:

- zmniejszanie zanieczyszczeń powietrza do dopuszczalnych / docelowych poziomów w zakresie B(a)P,
- ograniczenie oddziaływania energetyki zawodowej na jakość powietrza,
- ograniczenie oddziaływania transportu na jakość powietrza i klimat,
- uwzględnianie zagrożeń zmian klimatu we wszystkich sektorach zarządzania gminą,
- minimalizacja uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym i oddziaływania wibracji,
- ograniczenie uciążliwości związanych z hałasem przemysłowym,
- modernizacja infrastruktury i emitorów promieniowania elektromagnetycznego,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury zapewniającej właściwą meliorację terenu, retencjonowanie wód i ochronę przeciwpowodziową,
- poprawa jakości jednolitych części wód powierzchniowych w kontekście współpracy ponadregionalnej,
- utrzymanie dobrej jakości jednolitych części wód podziemnych,
- rozwój i modernizacja sieci wodociągowej,
- rozwój kompleksowej gospodarki ściekowej pod kątem sanitarnym i gospodarowania wodami deszczowymi,
- zabezpieczenie powierzchni ziemi przed eksploatacją kopalni,

- ochrona gleb przed degradacją chemiczną i fizyczną,
- poprawa efektywności selektywnego systemu zbierania i odbioru odpadów komunalnych w celu osiągnięcia poziomów recyklingu określonych przez prawo,
- intensyfikacja demontażu wyrobów zawierających azbest,
- ochrona chronionych i rzadko występujących gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- rozbudowa terenów zieleni urządzonej,
- ochrona terenów nadwodnych i ich prawidłowe zagospodarowanie,
- ochrona zasobów leśnych,
- zapobieganie poważnym awariom oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia.

Nie było konieczności uszczegóławiania Programu ochrony środowiska o inne zagadnienia płynące z prognozy oddziaływania, gdyż stanowi ona spójną część z programem.

OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

W dniu 31 października 2017 r. Wykonawca wystąpił o opinię do programu ochrony środowiska do Zarządu Powiatu Nakielskiego. Zarząd pozytywnie zaopiniował projekt opinią z dnia 4 grudnia 2017 r. (uchwała nr 455/2017 Zarządu Powiatu Nakielskiego z dnia 4 grudnia 2017 r.).

Wnioskami z dnia 31 października 2017 r. wystąpiono do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z wnioskiem o uzgodnienie możliwości odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania projektu programu na środowisko.

PWIS w Bydgoszczy przychylił się do wniosku, oceniając brak takiej konieczności, uzgodnieniem nr NNZ.9022.1.605.2017 z dnia 13 listopada 2017 r.

RDOŚ w Bydgoszczy natomiast określił konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny i uzgodnieniem nr WOO.410.484.2017.SŻ z dnia 14 listopada 2017 r. określił równocześnie zakres prognozy oddziaływania dla projektu, który wyznacza ramy realizacji dla późniejszych przedsięwzięć.

Wobec powyższego sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko projektu programu ochrony środowiska i wystąpiono do obu wskazanych wyżej organów o zaopiniowanie dokumentacji. Do PWIS w Bydgoszczy oraz RDOŚ w Bydgoszczy wystąpiono z wnioskami o zaopiniowanie POŚ wraz z prognozą pismem z dnia 30 listopada 2017 r.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy zaopiniował pozytywnie projekt (opinia sanitarna nr NNZ.9022.1.675.2017 z dnia 21 grudnia 2017 r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wydał opinię bez uwag (opinia nr WOO.410.555.2017.KB dnia 21 grudnia 2017 r.).

ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Przy opracowywaniu Programu ochrony środowiska zapewniono udział społeczeństwa (na podstawie art. 39 i 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania

na środowisko). W trakcie prowadzonego postępowania dotyczącego konsultacji społecznych nie wpłynęły uwagi i wnioski mieszkańców

WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Po przeanalizowaniu zakresów planowanych przedsięwzięć oraz zidentyfikowaniu ich oddziaływań na środowisko i ich skali stwierdzono, że planowane przedsięwzięcia nie będą powodować transgranicznych oddziaływań na środowisko.

PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Realizacja analizowanego dokumentu stanowi przejaw wdrożenia regionalnych oraz lokalnych strategii oraz programów. Dokumenty te są w niniejszej sprawie wyznacznikiem celowości realizacji przedsięwzięć z punktu widzenia interesu publicznego wynikającego z potrzeb rozwoju społecznego, rozwoju regionalnego oraz zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, w tym w szczególności bezpieczeństwa energetycznego. Patrząc przez pryzmat celu w jakim jest opracowywany i realizowany Program Ochrony Środowiska, należy uznać, że środkami zapobiegającymi negatywnemu oddziaływaniu na środowisko są między innymi rozwiązania zaproponowane w tym dokumencie. Należy pamiętać o tym, że przedmiotowy program jest sformułowany ogólnikowo. Jego głównym celem jest określenie dla gminy Kcynia drogi do osiągnięcia celów w dziedzinie ochrony środowiska, ustalonych wcześniej na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Po uchwaleniu dokumentu najważniejszym wskaźnikiem realizacji założonych w nim celów jest monitorowanie realizacji poszczególnych zadań zawartych w Programie. Rada Miejska będzie oceniała co dwa lata stopień wdrożenia Programu Ochrony Środowiska za pomocą raportów z realizacji Programu. Na bieżąco będzie również kontrolowany postęp w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w Programie. Okresowa ocena realizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w harmonogramie Programu Ochrony Środowiska i analiza wyników tej oceny będą stanowiły wkład dla listy przedsięwzięć, obejmujących kolejne okresy realizacji zadań. Cykl ten będzie się powtarzał, co każde dwa lata, co zapewni ciągły nadzór nad wykonaniem Programu. W przypadku nie osiągnięcia zaplanowanych zamierzeń należy dokonać analizy sytuacji i poznać jej przyczyny.

Analiza wskaźnikowa dotyczy oceny realizacji zadań własnych Gminy Kcynia oraz zadań koordynowanych przez jednostkę, a realizowanych przez inne podmioty wskazane w harmonogramie realizacyjnym. Stąd nie wszystkie wskaźniki ujęte w monitoringu stopnia realizacji wdrożenia POŚ są zależne bezpośrednio od Gminy Kcynia. Sytuacja finansowa Gminy również będzie miała wpływ na stopień realizacji zadań czy też osiągnięcie i założoną realizację zaplanowanych wskaźników.

Analiza wpływu zapisów Programu i jego realizacji na środowisko oraz zdrowie człowieka powinna opierać się na przeprowadzeniu wizji lokalnej i inwentaryzacji obszaru gminy. Weryfikacja istniejącego stanu wykorzystania terenu, eksploatacji sieci i instalacji oraz obiektów, a także opis wpływu przedsięwzięć na otoczenie pozwoli określić i ocenić ewentualne niekorzystne działania na środowisko, a także przewidzieć w jakim kierunku będą zachodzić dalsze zmiany w środowisku.

Analiza jakości poszczególnych komponentów środowiska na terenie gminy, powinna być prowadzona, w szczególności, w stosunku do: wód powierzchniowych i podziemnych (aby określić czy właściwie jest rozwijana sieć infrastruktury wodno – kanalizacyjnej), powietrza i klimatu akustycznego (w celu określenia jak rozwijają się tereny potencjalnie narażone na emisję hałasu i wysokie natężenie ruchu pojazdów), gleb oraz roślinności (ocena zagospodarowania terenu, zachowania roślinności i form ochrony przyrody).

Wizję terenową powinno się także wzbogacić o wiedzę z innych dostępnych źródeł. Jako podstawę analizy można wykorzystywać wyniki państwowego monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzonego przez Generalną i Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcję Sanitarną, Państwowy Instytut Geologiczny, zapisy strategicznych dokumentów gminnych, powiatowych, wojewódzkich oraz badania prowadzone przez zarządców infrastruktury technicznej. Monitorowanie realizacji Programu powinno obejmować także: analizę i ocenę działań podejmowanych na obszarach wrażliwych i występowania potencjalnych konfliktów.

BURMISTRZ KCYNI
Szczur
Marek Szaruga